HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

26 aprilie 2017*

„Trimitere preliminară — Proprietate intelectuală și industrială — Directiva 2001/29/CE — Armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și ale drepturilor conexe — Articolul 3 alineatul (1) — Comunicare publică — Noțiune — Vânzare a unui player multimedia — Programe de completare («add-ons») — Publicare de opere fără autorizarea titularului — Acces la site-uri internet cu difuzare în flux continuu («*streaming*») — Articolul 5 alineatele (1) și (5) — Dreptul de reproducere — Excepții și limitări — Utilizare licită”

În cauza C-527/15,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Rechtbank Midden-Nederland (Tribunalul din Midden-Nederland, Țările de Jos), prin decizia din 30 septembrie 2015, primită de Curte la 5 octombrie 2015, în procedura

Stichting Brein

împotriva

Jack Frederik Wullems, care își desfășoară activitatea și sub denumirea „Filmspeler”,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul M. Ilešič (raportor), președinte de cameră, domnul K. Lenaerts, președintele Curții, îndeplinind funcția de judecător al Camerei a doua, doamnele A Prechal și C. Toader și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul Campos Sánchez-Bordona,

grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 29 septembrie 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru Stichting Brein, de D. Visser și de P. de Leeuwe, advocaten;

— pentru domnul Wullems, care își desfășoară activitatea și sub denumirea „Filmspeler”, de J. van Groenendaal, de D. Stols și de F. Blokhuis, advocaten;

— pentru guvernul spaniol, de V. Ester Casas, în calitate de agent;

— pentru guvernul francez, de D. Colas și de D. Segoin, în calitate de agenți;

* Limba de procedură: neerlandeza.

— pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de P. Gentili, avvocato dello Stato;

— pentru guvernul portughez, de L. Inez Fernandes, de T. Rendas și de M. Figueiredo, în calitate de agenți;

— pentru Comisia Europeană, de J. Samnadda, de T. Scharf și de F. Wilman, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 decembrie 2016,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 3 alineatul (1) și a articolului 5 alineatele (1) și (5) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională (JO 2001, L 167, p. 10, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 230).

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Stichting Brein, o fundație care apără interesele titularilor dreptului de autor, pe de o parte, și domnul Jack Frederick Wullems, pe de altă parte, în legătură cu vânzarea de către acesta a unui player multimedia care permite accesul liber la opere audiovizuale protejate de dreptul de autor fără autorizarea titularilor acestui drept.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Considerentele (9), (10), (23), (27) și (33) ale Directivei 2001/29 sunt redactate după cum urmează:

„(9) Orice armonizare a dreptului de autor și a drepturilor conexe trebuie să aibă la bază un nivel ridicat de protecție, deoarece aceste drepturi sunt esențiale pentru creația intelectuală. Protecția lor contribuie la menținerea și dezvoltarea creativității în interesul autorilor, artiștilor interpreți sau executanți, producătorilor, consumatorilor, culturii, industriei și publicului larg. În consecință, proprietatea intelectuală a fost recunoscută ca parte integrantă a proprietății.

(10) Autorii sau artiștii interpreți sau executanți trebuie să primească o remunerație adecvată pentru utilizarea operelor lor, pentru a-și putea continua munca creativă și artistică, la fel ca și producătorii, pentru a putea finanța această muncă. Investiția necesară pentru a produce produse ca fonograme, filme sau produse multimedia și servicii, cum ar fi «serviciile la cerere», este considerabilă. Pentru a asigura o astfel de remunerație și pentru a obține un randament satisfăcător al investiției, este necesară o protecție juridică adecvată a drepturilor de proprietate intelectuală.

[…]

(23) Prezenta directivă trebuie să armonizeze într-o mai mare măsură dreptul de autor asupra actelor de comunicare publică. Acest drept trebuie înțeles în sens larg ca acoperind orice comunicare către public care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării. Acest drept include orice transmisie sau retransmisie, de orice natură, a unei opere către public, prin cablu sau fără cablu, inclusiv radiodifuziunea. Acest drept nu ar trebui să includă niciun alt act.

[…]

(27) Simpla furnizare a instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea nu reprezintă comunicare în înțelesul prezentei directive.

[…]

(33) Dreptul exclusiv de reproducere trebuie să facă obiectul unei excepții având drept scop autorizarea anumitor acte de reproducere temporară, care sunt tranzitorii sau accesorii și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnic și al căror scop unic este să permită transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar, sau utilizarea licită a unei opere sau a unui alt obiect protejat. Actele de reproducere avute în vedere nu ar trebui să aibă o semnificație economică de sine stătătoare. În măsura în care îndeplinesc aceste condiții, excepția ar trebui să includă acte care permit navigarea («*browsing*»), precum și realizarea de copii cache («*caching*»), inclusiv cele care permit funcționarea eficientă a sistemelor de transmisie, cu condiția ca intermediarul să nu modifice informația și să nu împiedice utilizarea licită a tehnologiei, recunoscută și folosită pe larg de industrie, pentru a obține date despre utilizarea informației. Utilizarea este considerată licită dacă este autorizată de titularul de drept sau dacă nu este restricționată prin lege.”

4 Articolul 2 din Directiva 2001/29, intitulat „Dreptul de reproducere”, are următorul conținut:

„Statele membre prevăd dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice reproducerea directă sau indirectă, temporară sau permanentă, prin orice mijloace și în orice formă, în totalitate sau în parte:

(a) pentru autori, a operelor lor;

(b) pentru artiștii interpreți sau executanți, a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor;

(c) pentru producătorii de fonograme, a fonogramelor lor;

(d) pentru producătorii primelor fixări ale filmelor, cu privire la originalul și copiile filmelor lor;

(e) pentru organismele de radiodifuziune sau televiziune, a fixărilor programelor difuzate de acestea, indiferent dacă difuzările se fac prin fir sau prin aer, inclusiv prin cablu sau prin satelit.”

5 Articolul 3 din această directivă, intitulat „Dreptul de comunicare publică a operelor și dreptul de a pune la dispoziția publicului alte obiecte protejate”, prevede:

„(1) Statele membre prevăd dreptul exclusiv al autorului de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

(2) Statele membre prevăd dreptul exclusiv de a autoriza sau de a interzice punerea la dispoziția publicului, prin cablu sau fără cablu, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment:

(a) pentru artiștii interpreți sau executanți, a fixărilor interpretărilor sau execuțiilor lor;

(b) pentru producătorii de fonograme, a fonogramelor lor;

(c) pentru producătorii primelor fixări ale filmelor, a originalului și copiilor filmelor lor;

(d) pentru organismele de radiodifuziune sau televiziune, a fixărilor programelor difuzate de acestea, indiferent dacă difuzările se fac prin fir sau prin aer, inclusiv prin cablu sau prin satelit.

(3) Drepturile menționate la alineatele (1) și (2) nu se epuizează prin niciun act de comunicare publică sau de punere la dispoziția publicului în sensul prezentului articol."

6 Articolul 5 alineatele (1) și (5) din directiva menționată prevede:

„(1) Actele provizorii de reproducere menționate la articolul 2, care sunt tranzitorii sau accesorii și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnic și al căror scop unic este să permită:

(a) transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar sau

(b) utilizarea licită

a unei opere ori a unui alt obiect protejat și care nu au semnificație economică de sine stătătoare sunt exceptate de la dreptul de reproducere prevăzut la articolul 2.

[…]

(5) Excepțiile și limitările prevăzute la alineatele (1), (2), (3) și (4) se aplică numai în anumite cazuri speciale care nu intră în conflict cu exploatarea normală a operei sau a altui obiect protejat și nu aduc în mod nejustificat atingere intereselor legitime ale titularului dreptului."

Dreptul neerlandez

7 Articolul 1 din Auteurswet (Legea privind dreptul de autor neerlandeză, denumită în continuare „Legea privind dreptul de autor") prevede:

„Dreptul de autor este, sub rezerva limitărilor prevăzute de lege, dreptul exclusiv al autorului unei opere literare, științifice sau artistice, sau al succesorilor săi în drepturi de a publica sau de a reproduce această operă."

8 Articolul 12 din Legea privind dreptul de autor are următorul cuprins:

„1. Prin divulgarea unei opere literare, științifice sau artistice se înțelege printre altele:

1°. divulgarea unei reproduceri a operei, în totalitate sau în parte;

[…]"

9 Articolul 13a din această lege prevede:

„Nu reprezintă acte de reproducere a unei opere literare, științifice sau artistice actele provizorii de reproducere care sunt tranzitorii sau accesorii și constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnic și al căror scop unic este să permită:

a) transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar sau

b) utilizarea licită

a unei opere și care nu au semnificație economică de sine stătătoare."

10 Articolul 2 din Wet op de Naburige Rechten (Legea privind drepturile conexe, denumită în continuare „Legea privind drepturile conexe”) prevede:

„1. Artiștii interpreți sau executanți au dreptul exclusiv de a autoriza una sau mai multe dintre următoarele activități:

[…]

d. emiterea, retransmiterea, punerea la dispoziția publicului sau comunicarea în alt mod a unei execuții, a înregistrării unei execuții sau a unei copii a acesteia.

[…]”

11 Articolul 6 din Legea privind drepturile conexe prevede:

„1. Producătorii de fonograme au dreptul exclusiv de a autoriza:

[…]

c. emiterea, retransmiterea, punerea la dispoziția publicului sau comunicarea publică a unor fonograme ale lor sau a unor copii ale acestora.

[…]”

12 Articolul 7a din Legea privind drepturile conexe are următorul cuprins:

„1. Producătorii înregistrărilor inițiale ale filmelor au dreptul exclusiv de a autoriza:

[…]

c. punerea la dispoziția publicului a înregistrării inițiale a unor filme sau a unor înregistrări ale acestora.

[…]”

13 Articolul 8 din Legea privind drepturile conexe prevede:

„Organismele de radiodifuziune sau de televiziune au dreptul exclusiv de a aproba una sau mai multe dintre următoarele activități:

[…]

e. punerea la dispoziția publicului sau comunicarea în alt mod a înregistrărilor unor programe sau a unor copii ale acestora, indiferent de mijloacele tehnice utilizate în acest scop. […]”

Litigiul principal și întrebările preliminare

14 Stichting Brein este o fundație neerlandeză de apărare a intereselor titularilor dreptului de autor.

15 Domnul Wullems se ocupă cu vânzarea, pe mai multe site-uri internet, printre care propriul site, www.filmspeler.nl, a diferitor modele ale unui player multimedia. Acesta, vândut sub denumirea „filmspeler”, este un dispozitiv periferic care servește drept intermediar între o sursă de date vizuale și/sau auditive, pe de o parte, și un ecran de televizor, pe de altă parte.

16 Pe acest player, domnul Wullems a instalat un program cu cod-sursă deschis, care permite citirea de fișiere pe o interfață ușor de utilizat prin intermediul unor meniuri structurate, și a integrat în acesta, fără a le modifica, programe de completare disponibile pe internet, concepute de terți, dintre care unele trimit în mod specific la site-uri internet pe care opere protejate sunt puse la dispoziția utilizatorilor de internet fără autorizarea titularilor dreptului de autor.

17 Programele de completare menționate conțin linkuri care, atunci când sunt activate cu ajutorul telecomenzii playerului multimedia respectiv, trimit la site-uri internet cu difuzare în flux continuu operate de terți, dintre care unele permit accesul la conținut digital cu autorizarea titularilor dreptului de autor, în timp ce altele permit accesul la un astfel de conținut fără autorizarea acestora. Mai precis, programele de completare au ca funcție extragerea conținutului dorit de pe site-urile cu difuzare în flux continuu și demararea acestuia, cu un simplu clic, pe un player multimedia comercializat de domnul Wullems, conectat la un ecran de televizor.

18 Astfel cum rezultă din decizia de trimitere, domnul Wullems a făcut publicitate pentru playerul multimedia „filmspeler”, potrivit căreia acesta ar permite în special vizionarea gratuită și cu ușurință, pe un ecran de televizor, a unui material audiovizual disponibil pe internet fără autorizarea titularilor dreptului de autor.

19 La 22 mai 2014, Stichting Brein l-a somat pe domnul Wullems să întrerupă vânzarea playerului multimedia respectiv. La 1 iulie 2014, l-a citat pe domnul Wullems în fața instanței de trimitere pentru ca aceasta să îl oblige în esență să înceteze comercializarea playerelor multimedia de tipul „filmspeler” sau oferta de hiperlinkuri care permit în mod nelegal accesul utilizatorilor la opere protejate.

20 În fața instanței de trimitere, Stichting Brein susține că, prin comercializarea playerului multimedia „filmspeler”, domnul Wullems a efectuat o „comunicare publică”, cu încălcarea articolelor 1 și 12 din Legea privind drepturile de autor și a articolelor 2, 6, 7a și 8 din Legea privind drepturile conexe. Aceste dispoziții ar trebui interpretate în lumina articolului 3 din Directiva 2001/29, a cărei transpunere o asigură în dreptul neerlandez. Instanța de trimitere apreciază în această privință că jurisprudența Curții nu permite să se răspundă cu certitudine la întrebarea dacă în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal este vorba despre o comunicare publică.

21 Pe de altă parte, în fața instanței de trimitere, domnul Wullems arată că difuzarea în flux continuu a unor opere protejate de dreptul de autor provenind dintr-o sursă ilicită intră în domeniul de aplicare al excepției formulate la articolul 13a din Legea privind dreptul de autor, care trebuie interpretat în lumina articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/29, a cărei transpunere o asigură în dreptul neerlandez. Or, potrivit instanței de trimitere, Curtea nu s-a pronunțat încă asupra semnificației cerinței unei „utilizări licite” în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2001/29.

22 În aceste condiții, Rechtbank Midden-Nederland (Tribunalul din Midden-Nederland, Țările de Jos) a hotărât să suspende procedura și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 3 alineatul (1) din Directiva privind drepturile de autor trebuie interpretat în sensul că există o «comunicare publică», în sensul acestei dispoziții, atunci când o persoană vinde un produs (player) pe care a instalat programe de completare cu hiperlinkuri către pagini de internet care oferă acces în mod direct, fără acordul titularilor drepturilor, la opere protejate prin drepturi de autor, cum ar fi filme, seriale și transmisii în direct?

2) În acest context, prezintă relevanță pentru răspunsul la prima întrebare:

— dacă operele protejate prin drepturi de autor nu au mai fost publicate anterior pe internet sau au fost publicate numai pe bază de abonament cu acordul titularilor drepturilor;

— dacă programele de completare cu hiperlinkuri către pagini de internet pe care s-a oferit acces direct la opere protejate prin drepturi de autor, fără acordul titularilor drepturilor, pot fi accesate în mod liber și pot fi instalate inclusiv de utilizatori pe mediaplayere;

— dacă paginile de internet și, astfel, operele protejate prin drepturi de autor puse la dispoziție fără acordul titularilor acestor drepturi pot fi accesate de public și fără mediaplayer?

3) Articolul 5 din Directiva 2001/29 trebuie interpretat în sensul că nu există o «utilizare licită», în sensul alineatului (1) litera (b) al acestei dispoziții, atunci când un utilizator final realizează o reproducere temporară a unei opere protejate prin drepturi de autor obținută prin flux continuu de pe pagina de internet a unui terț pe care această operă protejată prin drepturi de autor este oferită fără acordul titularului sau al titularilor drepturilor?

4) În cazul unui răspuns negativ la [a treia] întrebare: realizarea de către un utilizator final a unei reproduceri temporare a unei opere protejate prin drepturi de autor obținute prin flux continuu de pe o pagină de internet, pe care opera protejată prin drepturi de autor este oferită fără acordul titularului sau al titularilor drepturilor, este incompatibilă cu «testul în trei etape» pe care îl presupune articolul 5 alineatul (5) din Directiva 2001/29?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a doua întrebare preliminară

23 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă noțiunea „comunicare publică”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, trebuie interpretată în sensul că acoperă vânzarea unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal, pe care au fost preinstalate programe de completare, disponibile pe internet, ce conțin hiperlinkuri care trimit la site-uri internet liber accesibile publicului pe care au fost puse la dispoziția publicului opere protejate de dreptul de autor fără autorizarea titularilor acestui drept.

24 Din articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 rezultă că statele membre trebuie să garanteze dreptul exclusiv al autorilor de a autoriza sau de a interzice orice comunicare publică a operelor lor, prin cablu sau fără cablu, inclusiv punerea la dispoziția publicului a operelor lor, astfel încât oricine să poată avea acces la acestea din orice loc și în orice moment.

25 Astfel, în temeiul acestei dispoziții, autorii dispun de un drept cu caracter preventiv care le permite să se interpună între eventualii utilizatori ai operei lor și comunicarea publică pe care acești utilizatori ar putea urmări să o efectueze, în scopul de a o interzice (a se vedea Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 30, și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 28, precum și jurisprudența citată).

26 Întrucât articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 nu precizează noțiunea „comunicare publică”, trebuie să se stabilească sensul și domeniul de aplicare ale acesteia în raport cu obiectivele urmărite de această directivă și în raport cu contextul în care se integrează dispoziția interpretată (Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 29 și jurisprudența citată).

27 În această privință, trebuie amintit că din considerentele (9) și (10) ale Directivei 2001/29 rezultă că aceasta are drept obiectiv principal să instituie un nivel ridicat de protecție în favoarea autorilor, permițându-le acestora să obțină o remunerație adecvată pentru utilizarea operelor lor, în special cu ocazia unei comunicări publice. În consecință, noțiunea „comunicare publică” trebuie interpretată în

sens larg, astfel cum se arată de altfel în mod explicit în considerentul (23) al acestei directive (Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 36, și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 30, precum și jurisprudența citată).

28 Curtea a subliniat de asemenea în ceea ce privește noțiunea „comunicare publică” în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 că aceasta presupune o apreciere individualizată (Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 33, precum și jurisprudența citată).

29 Reiese din articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 că noțiunea de comunicare publică asociază două elemente cumulative, și anume un „act de comunicare” a unei opere și comunicarea „publică” a acesteia din urmă (Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 37, și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 32, precum și jurisprudența citată).

30 Pentru a aprecia dacă un utilizator efectuează un act de comunicare publică în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, trebuie să se țină cont de mai multe criterii complementare, neautonome și interdependente unele în raport cu celelalte. În consecință, este necesar să fie aplicate atât în mod individual, cât și în interacțiune unele cu celelalte, subînțelegându-se că pot avea, în diferite situații concrete, o intensitate foarte variabilă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 martie 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140, punctele 78 și 79, Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 30, precum și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 34].

31 Printre aceste criterii, Curtea a subliniat, mai întâi, rolul indispensabil al utilizatorului. Astfel, acest utilizator efectuează un act de comunicare atunci când intervine, pe deplin conștient de consecințele comportamentului său, pentru a oferi clienților săi accesul la o operă protejată și aceasta în special atunci când, în lipsa acestei intervenții, clienții respectivi nu ar putea, în principiu, să beneficieze de opera difuzată (Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Trening, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 46, și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 35, precum și jurisprudența citată).

32 În continuare, Curtea a precizat că noțiunea „public” privește un număr nedeterminat de potențiali destinatari și presupune de altfel existența unui număr de persoane destul de important (Hotărârea din 7 martie 2013, ITV Broadcasting și alții, C-607/11, EU:C:2013:147, punctul 32, Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 41, și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 36, precum și jurisprudența citată).

33 Curtea a amintit de asemenea că, potrivit unei jurisprudențe constante, pentru a fi calificată drept „comunicare publică”, o operă protejată trebuie să fie comunicată potrivit unei modalități tehnice specifice, diferită de cele utilizate până la acel moment sau, în lipsă, unui „public nou”, adică un public care nu a fost deja luat în considerare de titularii dreptului de autor atunci când aceștia au autorizat comunicarea publică inițială a operei lor (Hotărârea din 7 martie 2013, ITV Broadcasting și alții, C-607/11, EU:C:2013:147, punctul 26, Hotărârea din 13 februarie 2014, Svensson și alții, C-466/12, EU:C:2014:76, punctul 24, precum și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 37).

34 În sfârșit, Curtea a subliniat în repetate rânduri că caracterul lucrativ al unei comunicări publice, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, nu este lipsit de relevanță (a se vedea în special Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 204, Hotărârea din 7 martie 2013, ITV Broadcasting și alții, C-607/11, EU:C:2013:147, punctul 42, precum și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 38).

35 În ceea ce privește, în primul rând, aspectul dacă vânzarea unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal constituie un „act de comunicare” în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, trebuie arătat, astfel cum reiese din considerentul (23) al Directivei 2001/29, că dreptul de autor asupra actelor de comunicare publică, prevăzut la articolul 3 alineatul (1) respectiv, acoperă orice transmisie sau retransmisie a unei opere către publicul care nu este prezent în locul de proveniență a comunicării, prin cablu sau fără cablu, inclusiv radiodifuziunea.

36 De asemenea, astfel cum reiese din articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, pentru ca un „act de comunicare” să existe, este suficient în special ca o operă să fie pusă la dispoziția unui public, astfel încât persoanele care îl compun să poată avea acces la aceasta, fără a avea relevanță dacă ele utilizează sau nu utilizează această posibilitate (a se vedea Hotărârea din 13 februarie 2014, Svensson și alții, C-466/12, EU:C:2014:76, punctul 19, precum și jurisprudența citată).

37 Cutea a statuat deja în această privință că furnizarea pe un site internet a unor linkuri către opere protejate publicate care pot fi accesate printr-un clic, fără nicio restricție în ceea ce privește accesul pe un alt site, oferă utilizatorilor primului site un acces direct la operele menționate (Hotărârea din 13 februarie 2014, Svensson și alții, C-466/12, EU:C:2014:76, punctul 18; a se vedea de asemenea în acest sens Ordonanța din 21 octombrie 2014, BestWater International, C-348/13, EU:C:2014:2315, punctul 15, precum și Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 43).

38 Această situație se regăsește și în cazul vânzării unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal.

39 Desigur, astfel cum reiese din considerentul (27) al Directivei 2001/29, simpla furnizare a instalațiilor care permit sau care realizează comunicarea nu reprezintă, ca atare, o „comunicare” în înțelesul acestei directive.

40 Curtea a statuat însă în această privință, referitor la furnizarea de televizoare în camere de hotel, că, deși „simpla furnizare de instalații fizice” nu constituie, ca atare, o „comunicare” în sensul Directivei 2001/29, totuși această instalație poate face posibil din punct de vedere tehnic accesul publicului la operele radiodifuzate. Prin urmare, în cazul în care un operator hotelier difuzează un semnal prin intermediul unor televizoare instalate în camerele de hotel, există o comunicare publică, independent de mijlocul tehnic utilizat pentru transmisia semnalului (Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 46).

41 În același mod, trebuie considerat că nu poate fi vorba în speță despre o „simplă” furnizare de instalații fizice destinată să permită sau să efectueze o comunicare. Astfel, după cum a subliniat avocatul general la punctele 53 și 54 din concluzii, domnul Wullems efectuează, pe deplin conștient de consecințele comportamentului său, preinstalarea pe playerul multimedia „filmspeler” pe care îl comercializează a unor programe de completare care permit în mod special cumpărătorilor acestuia accesul la opere protejate publicate pe situri cu difuzare continuă fără autorizarea titularilor dreptului de autor și vizualizarea de către cumpărători a acestor opere pe ecranul televizorului lor (a se vedea prin analogie Hotărârea din 7 decembrie 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764, punctul 42). Întrucât această operațiune permite stabilirea legăturii directe dintre site-urile internet care difuzează operele contrafăcute și cumpărătorii playerului multimedia respectiv, legătură fără de care ar fi dificil ca aceștia din urmă să poată beneficia de operele protejate, o asemenea activitate nu se confundă cu simpla furnizare de instalații fizice, prevăzută în considerentul (27) al Directivei 2001/29. În această privință, din observațiile care au fost prezentate Curții reiese că site-urile internet cu difuzare în flux continuu în discuție în litigiul principal nu sunt ușor de identificat de public și, în ceea ce privește majoritatea acestora, se schimbă frecvent.

42 În consecință, este necesar să se considere că furnizarea unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal permite, având în vedere programele de completare care au fost preinstalate pe acesta, accesul prin intermediul unor meniuri structurate la linkurile pe care le conțin programele respective și care, atunci când sunt activate cu ajutorul telecomenzii acestui player multimedia, oferă utilizatorilor acestuia accesul direct la operele protejate publicate fără autorizarea titularilor dreptului de autor și trebuie considerată act de comunicare în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.

43 În al doilea rând, pentru a intra sub incidența noțiunii „comunicare publică” în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, trebuie, în plus, ca operele protejate să fie comunicate efectiv unui public (Hotărârea din 7 martie 2013, ITV Broadcasting și alții, C-607/11, EU:C:2013:147, punctul 31).

44 În această privință, Curtea a precizat, pe de o parte, că noțiunea „public” presupune un anumit prag *de minimis*, ceea ce exclude din această noțiune un grup format dintr-un număr prea mic sau nesemnificativ de persoane afectate. Pe de altă parte, pentru a determina acest număr, trebuie să se țină cont de efectele cumulative ce rezultă din punerea la dispoziție a operelor în favoarea potențialilor destinatari. Astfel, este relevant să se știe nu doar câte persoane au acces în paralel la aceeași operă, ci trebuie să se știe și câte dintre ele au acces în mod succesiv la această operă [a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 martie 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141, punctul 35, Hotărârea din 27 februarie 2014, OSA, C-351/12, EU:C:2014:110, punctul 28, și Hotărârea din 31 mai 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379, punctul 43, precum și jurisprudența citată].

45 În speță trebuie arătat că, potrivit instanței de trimitere, playerul multimedia „filmspeler” a fost cumpărat de un număr destul de semnificativ de persoane. De asemenea, comunicarea în discuție în litigiul principal vizează ansamblul cumpărătorilor potențiali ai acestui player care dispun de conexiune la internet. Aceste persoane pot avea acces în paralel la operele protejate, în cadrul difuzării în flux continuu a operelor în discuție pe internet. Astfel, comunicarea menționată privește un număr nedeterminat de potențiali destinatari și presupune existența unui număr important de persoane (a se vedea prin analogie Hotărârea din 7 martie 2013, ITV Broadcasting și alții, C-607/11, EU:C:2013:147, punctele 35 și 36).

46 Rezultă că, prin comunicarea în discuție în litigiul principal, operele protejate sunt efectiv comunicate unui „public”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.

47 De asemenea, în ceea ce privește aspectul dacă aceste opere au fost comunicate unui public „nou”, în sensul jurisprudenței citate la punctul 33 din prezenta hotărâre, trebuie arătat că, în Hotărârea din 13 februarie 2014, Svensson și alții (C-466/12, EU:C:2014:76, punctele 24 și 31), precum și în Ordonanța din 21 octombrie 2014, BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315), Curtea a statuat că un asemenea public este un public care nu a fost luat în considerare de titularii dreptului de autor atunci când aceștia din urmă au autorizat comunicarea inițială. În Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media (C-160/15, EU:C:2016:644, punctul 43), Curtea a subliniat că aceste decizii confirmă importanța unei autorizări a titularului dreptului de autor asupra unor opere protejate care au fost puse la libera dispoziție pe un alt site internet conform articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, această prevedere enunțând tocmai că fiecare act de comunicare publică a unei opere trebuie autorizat de titularul dreptului de autor.

48 Astfel, din hotărârile menționate la punctul precedent reiese că plasarea pe un site internet a unor hiperlinkuri către o operă protejată care a fost pusă la libera dispoziție pe un alt site internet, cu autorizarea titularilor dreptului de autor asupra acestei opere, nu poate fi calificată drept „comunicare publică”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29. În această privință, Curtea a constatat că, din moment ce și atât timp cât această operă este disponibilă la liber pe site-ul internet la care hiperlinkul permite accesul, trebuie să se considere că, atunci când titularii dreptului de autor asupra acestei opere au autorizat o astfel de comunicare, i-au luat în considerare ca public pe toți internauții, astfel încât actul de comunicare în discuție nu este efectuat către un public nou. Cu toate

acestea, aprecierea respectivă nu poate fi dedusă din aceste hotărâri în lipsa unei asemenea autorizații (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctele 42 și 43).

49 Curtea a statuat astfel, mai întâi, că, atunci când se stabilește că o astfel de persoană care oferă accesul direct la opere protejate știa sau trebuia să știe că hiperlinkul pe care l-a postat conferă accesul la o operă publicată nelegal pe internet, este necesar să se considere că furnizarea acestui link constituie o „comunicare publică", în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29. Curtea a adăugat, în continuare, că situația este aceeași în ipoteza în care acest link permite utilizatorilor site-ului internet pe care se găsește linkul respectiv să eludeze anumite măsuri de restricție luate de site-ul pe care se găsește opera protejată în scopul de a restrânge accesul publicului la aceasta numai la abonați, postarea unui astfel de link constituind, așadar, o intervenție deliberată fără de care respectivii utilizatori nu ar putea să beneficieze de operele difuzate. În sfârșit, Curtea a arătat că, atunci când postarea unor hiperlinkuri se realizează în scop lucrativ, este de așteptat ca autorul unei astfel de postări să efectueze verificările necesare pentru a se asigura că opera vizată nu este publicată nelegal pe site-ul la care conduc respectivele hiperlinkuri, astfel încât trebuie să se prezume că această postare a intervenit cunoscându-se pe deplin natura protejată a operei în cauză și eventuala lipsă a unei autorizații de publicare pe internet din partea titularului dreptului de autor. În astfel de împrejurări și în măsura în care această prezumție refragabilă nu este răsturnată, actul care constă în postarea unui hiperlink către o operă nelegal publicată pe internet constituie o „comunicare publică", în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29 (a se vedea Hotărârea din 8 septembrie 2016, GS Media, C-160/15, EU:C:2016:644, punctele 49-51).

50 În speță, este cert că vânzarea playerului multimedia „filmspeler" a fost efectuată cunoscându-se pe deplin împrejurarea că programele de completare care cuprind hiperlinkuri preinstalate pe playerul respectiv permit accesul la opere publicate nelegal pe internet. Astfel, după cum s-a amintit la punctul 18 din prezenta hotărâre, publicitatea referitoare la acest player multimedia menționează în mod specific că acesta permite în special vizionarea gratuită și cu ușurință, pe ecranul unui televizor, a unui material audiovizual disponibil pe internet fără autorizarea titularilor dreptului de autor.

51 Pe de altă parte, nu se poate contesta că furnizarea playerului multimedia respectiv este realizată în scopul obținerii unui beneficiu, prețul achitat pentru același player multimedia fiind plătit în special pentru obținerea accesului direct la operele protejate, disponibile pe site-uri cu difuzare în flux continuu fără autorizarea titularilor dreptului de autor. Astfel cum a subliniat guvernul portughez, principala atracție a unui asemenea player multimedia pentru potențialii cumpărători constă tocmai în faptul că pe acesta sunt preinstalate programe de completare care permit utilizatorilor să acceseze site-uri pe care sunt puse la dispoziție filme protejate de dreptul de autor fără autorizarea titularilor acestui drept.

52 Prin urmare, trebuie considerat că vânzarea unui asemenea player multimedia constituie o „comunicare publică" în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29.

53 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, este necesar să se răspundă la prima și la a doua întrebare adresate că noțiunea „comunicare publică", în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29, trebuie interpretată în sensul că acoperă vânzarea unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal, pe care au fost preinstalate programe de completare, disponibile pe internet, care conțin hiperlinkuri ce trimit la site-uri internet liber accesibile publicului pe care au fost puse la dispoziția publicului opere protejate de dreptul de autor fără autorizarea titularilor acestui drept.

Cu privire la a treia și la a patra întrebare preliminară

Cu privire la admisibilitate

54 În observațiile sale, Comisia a arătat că a treia și a patra întrebare sunt ipotetice, întrucât se referă la difuzarea în flux continuu a unor opere protejate de dreptul de autor, iar nu la vânzarea unui player multimedia.

55 În această privință, trebuie amintit că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul cooperării dintre aceasta din urmă și instanțele naționale, instituită la articolul 267 TFUE, numai instanța națională sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea unei decizii preliminare pentru a fi în măsură să pronunțe propria hotărâre, cât și pertinența întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, în cazul în care întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe (a se vedea în special Hotărârea din 22 septembrie 2016, Microsoft Mobile Sales International și alții, C-110/15, EU:C:2016:717, punctul 18, precum și jurisprudența citată).

56 Curtea poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională numai atunci când este evident că interpretarea dreptului Uniunii solicitată nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal, atunci când problema este de natură ipotetică ori atunci când Curtea nu dispune de elementele de fapt și de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate (a se vedea în special Hotărârea din 22 septembrie 2016, Microsoft Mobile Sales International și alții, C-110/15, EU:C:2016:717, punctul 19, precum și jurisprudența citată).

57 Or, această situație nu se regăsește în speță. Astfel, între a treia și a patra întrebare este stabilit un raport cu realitatea litigiului principal, instanța de trimitere precizând, ca răspuns la o cerere de lămuriri formulată de Curte în temeiul articolului 101 din regulamentul său de procedură, că îi este necesar un răspuns la aceste întrebări pentru a se pronunța asupra pretențiilor reclamantei din litigiul principal, care a solicitat printre altele instanței de trimitere să declare că consultarea în flux continuu a unor opere protejate de dreptul de autor provenind dintr-o sursă nelegală nu este o „utilizare licită” în sensul articolului 5 din Directiva 2001/29.

58 Rezultă că întrebările menționate sunt admisibile.

Cu privire la fond

59 Prin intermediul celei de a treia și al celei de a patra întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă dispozițiile articolului 5 alineatele (1) și (5) din Directiva 2001/29 trebuie interpretate în sensul că actele de reproducere temporară pe un player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal a unei opere protejate de dreptul de autor obținute prin difuzare în flux continuu pe un site internet ce aparține unui terț care propune această operă fără autorizarea titularului dreptului de autor îndeplinesc condițiile prevăzute de dispozițiile menționate.

60 Potrivit articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2001/29, un act de reproducere este exceptat de la dreptul de reproducere prevăzut la articolul 2 din aceasta numai dacă îndeplinește cinci condiții, și anume:

— acest act este provizoriu;

— este tranzitoriu sau accesoriu;

— constituie o parte integrantă și esențială a unui proces tehnic;

— unicul său scop este să permită transmiterea, în cadrul unei rețele între terți, de către un intermediar sau utilizarea licită a unei opere ori a unui alt obiect protejat și

— actul respectiv nu are o semnificație economică de sine stătătoare.

61 Trebuie arătat, mai întâi, că aceste condiții sunt cumulative, în sensul că neîndeplinirea uneia dintre ele are drept urmare neaplicarea excepției de la dreptul de reproducere prevăzut la articolul 2 din Directiva 2001/29 în cazul unui act de reproducere în temeiul articolului 5 alineatul (1) din aceasta (Hotărârea din 16 iulie 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, punctul 55 și Ordonanța din 17 ianuarie 2012, Infopaq International, C-302/10, EU:C:2012:16, punctul 26).

62 De asemenea, reiese din jurisprudență că condițiile enumerate mai sus trebuie să facă obiectul unei interpretări restrictive, întrucât articolul 5 alineatul (1) din această directivă constituie o derogare de la regula generală stabilită de aceasta, care impune ca titularul dreptului de autor să autorizeze orice reproducere a operei sale protejate (Hotărârea din 16 iulie 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, punctele 56 și 57, Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții, C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 162, Ordonanța din 17 ianuarie 2012, Infopaq International, C-302/10, EU:C:2012:16, punctul 27, precum și Hotărârea din 5 iunie 2014, Public Relations Consultants Association, C-360/13, EU:C:2014:1195, punctul 23).

63 Aceasta cu atât mai mult cu cât excepția amintită trebuie interpretată în lumina articolului 5 alineatul (5) din Directiva 2001/29, potrivit căruia această excepție se aplică numai în anumite cazuri speciale care nu intră în conflict cu exploatarea normală a operei sau a altui obiect protejat și nu aduc atingere în mod nejustificat intereselor legitime ale titularului dreptului (Hotărârea din 16 iulie 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, punctul 58).

64 În ceea ce privește condiția potrivit căreia unica finalitate a procesului în discuție este de a permite transmiterea, în cadrul unei rețele între terți de către un intermediar sau o utilizare licită a unei opere sau a unui obiect protejat, instanța de trimitere arată că actele de reproducere în discuție în litigiu nu urmăresc să permită o asemenea transmisie. Prin urmare, trebuie să se examineze dacă unicul scop al acestor acte este de a permite o utilizare licită a unei opere sau a unui obiect protejat.

65 În această privință, după cum reiese din considerentul (33) al Directivei 2001/29, utilizarea este considerată licită dacă este autorizată de titularul dreptului în cauză sau dacă nu este restricționată prin lege (a se vedea de asemenea Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctul 168), precum și Ordonanța din 17 ianuarie 2012, Infopaq International (C-302/10, EU:C:2012:16, punctul 42).

66 Întrucât utilizarea operelor în discuție nu este, în cauza principală, autorizată de titularii dreptului de autor, trebuie analizat dacă actele în discuție au ca scop să permită o utilizare a unor opere care nu este limitată de legea aplicabilă, o asemenea analiză trebuind să ia în considerare în mod necesar, astfel cum s-a amintit la punctul 63 din prezenta hotărâre, împrejurarea că excepția prevăzută la articolul 5 din Directiva 2001/29 nu este aplicabilă decât în anumite cazuri speciale care nu afectează utilizarea normală a operei și nu cauzează un prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularului dreptului.

67 În Hotărârea din 4 octombrie 2011, Football Association Premier League și alții (C-403/08 și C-429/08, EU:C:2011:631, punctele 170-172), Curtea a constatat că, din perspectiva telespectatorilor, actele efemere de reproducere în discuție în această cauză, care permiteau o funcționare corectă a decodorului prin satelit și a ecranului de televizor, făceau posibilă recepționarea emisiunilor ce conțineau opere protejate. Curtea a considerat în această privință că o simplă recepționare ca atare a acestor emisiuni, și anume captarea și vizionarea acestora, într-un cerc privat nu reprezintă un act

restricționat prin reglementarea aplicabilă și că o astfel de recepționare a emisiunilor trebuia considerată licită în cazul unor emisiuni care provin dintr-un alt stat membru atunci când este efectuată prin intermediul unui dispozitiv de decodare străin. Curtea a concluzionat că actele de reproducere în discuție aveau drept unic scop să permită o „utilizare licită” a operelor în sensul articolului 5 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2001/29.

68 De asemenea, în Ordonanța din 17 ianuarie 2012, Infopaq International (C-302/10, EU:C:2012:16, punctele 44 și 45), Curtea a constatat că redactarea unei sinteze de articole de presă, deși nu fusese autorizată de titularii drepturilor de autor asupra acestor articole, nu era restricționată prin reglementarea aplicabilă, astfel încât utilizarea în discuție nu putea fi considerată ilicită.

69 În schimb, în împrejurări precum cele în discuție în litigiul principal și ținând seama în special de conținutul publicității efectuate pentru playerul multimedia în discuție, menționată la punctul 18 din prezenta hotărâre, și de împrejurarea, arătată la punctul 51 din prezenta hotărâre, că principala atracție a playerului respectiv pentru potențialii cumpărători constă în preinstalarea programelor de completare respective, trebuie considerat că, în principiu, în mod deliberat și în cunoștință de cauză, cumpărătorul unui asemenea player accesează o ofertă gratuită și neautorizată de opere protejate.

70 Trebuie considerat de asemenea că, în principiu, actele de reproducere temporară pe un player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal a unor opere protejate de dreptul de autor obținute prin difuzare în flux continuu de pe site-uri internet care aparțin unor terți ce propun opere fără autorizarea titularilor acestui drept sunt de natură să aducă atingere exploatării normale a unor astfel de opere și să cauzeze un prejudiciu nejustificat intereselor legitime ale titularilor dreptului, întrucât, astfel cum a subliniat avocatul general la punctele 78 și 79 din concluzii, în urma acestor acte de reproducere rezultă în mod normal o diminuare a tranzacțiilor legale referitoare la aceste opere protejate, care cauzează un prejudiciu nejustificat titularilor dreptului de autor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 10 aprilie 2014, ACI Adam și alții, C-435/12, EU:C:2014:254, punctul 39).

71 Rezultă că actele respective nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul 5 alineatele (1) și (5) din Directiva 2001/29.

72 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a treia și la a patra întrebare adresate că dispozițiile articolului 5 alineatele (1) și (5) din Directiva 2001/29 trebuie interpretate în sensul că acte de reproducere temporară pe un player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal a unei opere protejate de dreptul de autor obținute prin difuzare în flux continuu de pe un site internet ce aparține unui terț care propune această operă fără autorizarea titularului dreptului de autor nu îndeplinesc condițiile prevăzute de dispozițiile respective.

Cu privire la cheltuielile de judecată

73 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) **Noțiunea „comunicare publică”, în sensul articolului 3 alineatul (1) din Directiva 2001/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 mai 2001 privind armonizarea anumitor aspecte ale dreptului de autor și drepturilor conexe în societatea informațională, trebuie interpretată în sensul că acoperă vânzarea unui player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal, pe care au fost preinstalate programe de completare, disponibile pe**

internet, ce conțin hiperlinkuri care trimit la site-uri internet liber accesibile publicului pe care au fost puse la dispoziția publicului opere protejate de dreptul de autor fără autorizarea titularilor acestui drept.

2) **Dispozițiile articolului 5 alineatele (1) și (5) din Directiva 2001/29 trebuie interpretate în sensul că actele de reproducere temporară pe un player multimedia precum cel în discuție în litigiul principal a unei opere protejate de dreptul de autor obținute prin difuzare în flux continuu de pe un site internet ce aparține unui terț care propune această operă fără autorizarea titularului dreptului de autor nu îndeplinesc condițiile prevăzute în dispozițiile respective.**

Semnături